

Régi magyar irodalmi találkozók

November harmadik hetének végén érdekes találkozó színhelye volt a JATE-klub. A MTA Irodalomtudományi Intézetének Renszázsz és Barokk Kutatócsoportja — korábbi hagyományára híven és Szegeden — rendezte meg évi rövid, őszi tudományos ülést, a „kétnaposat”. A társaság hosszabb időre minden év tavaszán szokott összeülni. Legutóbb, két éve adott hasonló találkozóknak helyt Szeged: a Pirnát Antal és Horváth Iván között lezajlott lovagi certamen máig emlékeztet a virágéneket kedvelők számára. Most is pesti, debreceni, szegedi oktatók, tudósok és hallgatók kis tábora várta péntek délután Bán Imre professzor megnyitóját — meghitt hangulatban, hisz ezeken az üléseken ismerősök köszönhetnek ismerősökre.

A megnyitót után *Ritóké Szalay* Ágnes olvasta fel tanulmányát. A Janus Pannoniust kiadó Hilarius Cantianusról festett izgalmas, eleven portrét: olyan emberről, akiről eddig csak igen kevés ismerettel rendelkezett a Janus-filológia. A tanulmányban pontosan rajzolódott ki a kiadó családi környezete, baráti köre, bohém életútja. A szerzőtől megszokott alaposággal megírt dolgozat a sok nehézséggel küszködő Janus-szakirodalom egyik értékes, új alkotása. Nagy várakozással tekintettünk a következő

felolvasó, *Kovács Sándor Iván* dolgozata elé. Már a témaválasztás nagyvonalúsága is meglepő: „Zrínyi verseskönyve és a magyar epigramma kezdetei”. Tanulmányában a szerző továbbvitte azt a kutatói vonalat, gondolatmenetet, amely a valóban oly titokzatos epigrammák és az eposz közötti összefüggéseket fejté fel — megpróbálva beágyazni mindezt egy rendkívül széles műfajelméleti és műfaj történeti fejtetésekbe. S bár talán megkérdőjelezhető az a szoros vésésű kötelek, melyet a szerző az epigramma és a szonett műfaj történetéről tételként állít, s az is, hogy a könyvét csekély példányszámban publikáló, arisztokratikus Zrínyi alapvetően befolyásolta volna e két műfaj napjainkig húzódozó fejlődését — a költő műveinek XVII. századi továbbhagyományozódásáról mondottakkal együtt élvezetes stílusban mesélt, merész szellemi erőmutatvány részesei lehettünk.

A második napon, szombat délelőtt költészet történeti tanulmányt folytatódott az ülészak. A magyar költészet nyelvi két elméletéről, az erasmista és a Balassi-követő teóriáról értekezett *Ács Pál*. Korszerű kísérlet ez: új szempont alapján átrendezni a XVI. század második felének poétikai irányairól, valló, már korábban is ismert adatokat. *Ács Pál* — tán túl erősen támaszkod-

va az újabb Balassi-kutatások megállapításaira, egészében sikeresen felelt meg vállalt feladatának. A dolgozat elérte azt, hogy szerzője a nyelvkialakító és megújító törekvéseket ideológiai jelenségeként tudta értelmezni, még akkor is, ha a nemzet tudat sajátos korabeli formáinak tárgyalásába — az ilyen jellegű előmunkák látogatásaira, egészen sikeresen felelt meg vállalt feladatának. A dolgozat elérte azt, hogy szerzője a nyelvkialakító és megújító törekvéseket ideológiai jelenségeként tudta értelmezni, még akkor is, ha a nemzet tudat sajátos korabeli formáinak tárgyalásába — az ilyen jellegű előmunkák látogatásaira, egészen sikeresen felelt meg vállalt feladatának.

Joggal emelhetjük ki zárószóiban *Klancsay Tibor* a „kétnapos” őszi találkozások hasznát. Végül Ötvös Péter kedvesen invitálta a megjelenteket a közös Hági vacsorára. Kívánjuk, hogy e hagyomány folytatódjék tovább is. S azt is, hogy az elkövetkezendő ülészakokat még több diák látogassa, mint az ideit.

SZIGETI CSABA

Szól a rádió

Mindennap este és reggel hét és nyolc óra között szól a rádió a *Herman és a Móra kollégium szobáiban*. Nem a Petőfi, vagy a Kossuth adó műsorait sugározza, hanem mindössze 30 lekes kollégista sokszor hajnalig tartó kemény és lelkiismeretes munkájának eredményeként összeállított programokat hallgathatják a két kollégium lakói.

A Hermanban már három éve együtt dolgozik a 20 fős stúdiós tábor, a Mórások „csapata” csak a tanév teltével kóstolt bele *Harka Jenő* vezetésével a rádiós-újságrás kemény munkájába. Beszélgetésünkön a kulcsemberek vannak jelen, azok, akik a legtöbbet tesznek a stúdió sikeres működése érdekében.

Már az első percekben érzem rajtuk, fanatikusan szeretik azt, amit a tanulás mellett, szabadidejükben csinálnak, hiszen szinte egymás szavában vágva mesélnék eredményeikről, gondjaikról.

— Kezdetben volt a Herman stúdió — próbált segíteni gyorsírási gondolataim *Harka Jenő*, valamiféle pendet teremtve a rám zúdított információ áradatban. — Irigylettük őket, mígnem rájöttünk, hogy egyetlen összekötő vonal segítségével a mi kollégiumunkba is átvethető az ő adásuk. E technikai feltétel megteremtése után megszerveztük a Mórások is a stábot, s így most már közösen dolgozunk a Hermanosokkal.

— Milyen műsorokkal veszték részt a közös stúdió adásaiban?

— Kéthetente jelentkezik 40 percen a *Figyelő* című irodalmi jellegű összeállításunk, mely tulajdonképpen a kollégiumi irodalmi kör kulturális „melléklete”. E műsor keretén belül hívjuk fel a figyelmét kollégista társainknak kulturális programokra, érdekesebb TV, rádió műsorokra, filmszínházak, klubok, művelődési házak, színházak programjaira. A másik állandó műsorunk a *Hátsó lépcső*,

kollégiumi életünk görbe tükré. Ebben szabadjára engedve fantáziánkat mindenről szó esik: diákéletünk, kollégiumi életünk mindennapjairól. Természetesen mindez humoros formában „tárlalva”. Most tervezzük még egy állandó adást a Hermanosokkal közösen, a hetente jelentkező *Politika 20* percen címűt, melyben napjaink aktuális kül- és belpolitikai kérdéseiről lesz majd szó. Állandó műsorunk egyébként a *Reggeli ébresztő*. Sok háttérzenével, humorral fűszerezve hívjuk fel kollégista társaink figyelmét, miről ne feledkezzenek meg a nap folyamán. S van még egy specialitás, amelyet szintén mindennap élvezhetnek hallgatóink, a 10 órakor elhangzó *Esti mese*.

— Hogyan alakul a hét programja a Herman—Móra hullámhosszán?

— Hétfőn az *Album* című általános műsorunk jelenkezik, amelyben a különböző tudományos folyóiratokból összeállított cikkeket „magyarizzuk félre”. Kedden este lemezbemutatót tartunk könnyűzenei és komolyzenei hangfelvételeinkből, szerdán jelentkezik a *Magazin* csütörtökön a már említett *Figyelő*, pénteken *Hétfői Ajánló* műsor. Szombatokon pedig a hallgatók legfontosabb kívánságait is teljesítő „*Kívánság-műsorral*” szórakoztatunk. Vasárnap a Magyar-Rádióból felvett programokat sugározzuk.

— Műsoraikat összeállításában törekedtek arra, hogy szerepet kapjon bennük a humor.

— Igen, alapelvünk, hogy nem akarjuk „elkomolykodni” a dolgokat. Arra törekszünk, hogy a problémákat, amikkel nap mint nap találkozunk a humor segítségével kiélezzük ugyan, de ugyanakkor oldjuk is ezeket.

— Úgy tudom a kollégium szobáiban nem lehet kikapcsolni a rádiót. Nem lehetséges valami-

féle kényyszerhallgatásról beszélni a kollégisták körében?

— Igaz, hogy a szobákban nem kapcsolható ki a rádió, de a portán igen. Kezdetben elég sokan elzáratták a rádiót, de a kezdeti idegenkedés ma már 80 százalékban feloldódott. Hallgatóink többsége élvezi és igényli műsorainkat. Az egésznapos munka után esténként jól esik lazítani.

— Beszélgetésünk színhelye a „stúdió”, melyet legalább háromszor kellene még idézőjelbe tenni, hiszen a Móra kollégium zeneszobájában található két magnó, egy lemezjátszó és egy kazettás magnó, messze nem biztosítja az optimális technikai feltételeket.

— Nagyon nehezíti munkánkat, hogy nincsenek meg a kellő technikai feltételek. Szükségünk lenne egy olyan helyiségre, „szüket szobára”, ahol zavartalanul dolgozhatnánk a nap bármely szakában, ahol „steril” körülmények között készíthetnénk el a felvételeinket. Sajnos erre egyelőre nincs lehetőségünk.

— Mindennapra műsort készíteni napi aktualitásokból azt jelenti, hogy nektek, mint informátoroknak kell a legfelkészültebbeknek és legújabbkozottabbaknak lennetek. S ez még csak a munka tartalmi része, ehhez járul a technikai kivitelezés, ami szintén sok időt igényel. Hogyan bírtátok ezt energiával és idővel?

— Örömmel csináljuk, igaz, hogy gyakran a stúdióban virrad ránk, hiszen egy húszperces műsor elkészítése most még nekünk körülbelül 10–12 órát vesz igénybe. Baj az, hogy kevesen vagyunk, így egy emberre igen sok munka jut.

— A rádiózásnak és az újságrásnak vannak fortélyai. A ti esetetekben kezdőkről van szó. Segít-e valaki az újságrás elméletének elsajátításában?

— Természetesen az elméleti képzésre is szükségünk van, hiszen műsoraink színvonala a mi szakmai hozzáértésunktől függ. Akkor, amikor elkezdtünk dolgozni, egyidőben megszerveztük stúdióink képzését is. Ebben segít Szabó Magdolna újságíró. Műhely jellegű beszélgetéseink során a gyakorlat és az elmélet szoros egysége valósul meg. Minden nagyobb lélegzetű műsorunkat meghallgatja, elemzi, elmondja véleményét, tanácsokat, ötleteket, témákat ad. A programok kiértékelése mellett az újságrás fortélyait is megismertettük velünk. Ez a közös munka hozzájárul a Móra stúdió további fejlődéséhez.

S reméljük az újszegedi kollégiumok lakói fogják élvezni eredményeit a stúdiók lelkes munkájának.

— kalocsai —

Herbst Zoltán:

Egyszerű történet

a déli tenger
hol elsüllyedt hajóm
felett szív alakú örvény
vet a víz
hihetetlen bár
de kék volt
a vitorlák feszültek a szélben
s a kapitány igazi tengeri medve
pipázott a kormány mellett
talán rabszolgákat vitt
talán merész felfedező
mindenesetre a kannibálok
őszintén megsírták
a sarokba rugott kondér felett.

Vecsernyés Imre:

Ágacska

gyémánt-szendergő ágacska
körülhazva kócbaba-kínnal
a lét nádszál-trapéján lengesz
a darócruhás csend fölött

szomorúfűz ajkodon cseppnyi
méz a tökéletesre szerkesztett
halál

Vecsernyés Imre:

Hazatértek

bőrdhöz érve hazatértek
mert befogadsz
mint gyöngéd folyó mélye
egy szénné égett
csónakot

Herbst Zoltán:

Emlékeztetőül

J. K.-nak.

azt loptad, amit nem szabad
aprópénzemből az utolsó
hogy dobjam így fel
göncöl-keréknek?

úgyis a tiéd volt már
párrádát esténként ez világította
volna meg, nekem nem telt
gyömbérszagú álmokra

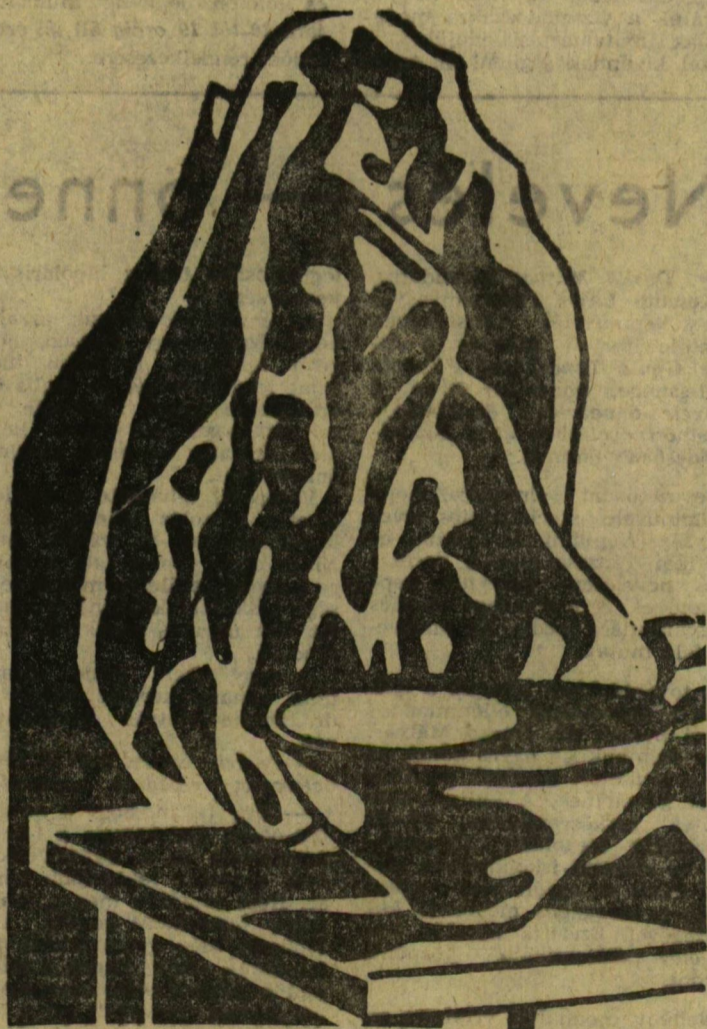
most parasztszagú őseim
leszólnak az elballagó
égi szekérről: látod fiam...

s nincs paripám, hogy utánuk
vágassak, csak nőikkel alszom
néha s reggel elődübörögnek
furcsa gondolaim mint a
nehézlövasság

Herbst Zoltán:

Szabad(?) asszociáció

madárlét = vijjogás
seholyse-part amit látunk
bár mögöttünk szárazföld hatalmas polipja
nyúlik be két karral a vízbe
ezt ki lehet küszöbölni a látótérből
térünk sziklái dörren a tenger
az örvény
negatív csigaház
nyaladzik halál-verítéket
bármely előre-lépés öngyilkosság!
kísérletnek tűnhet
de mégsem állhatunk itt örökké
(lévén élő szervezet, jelző: gyáva
habozó
de lehet — előrelátó
megfontolt
stb. is)
tehát visszafelé indulunk

Vass Terézia linómetszete

ELŐRELEPÉS

— Gyerekek! Kaptunk egy táskarádiót!